

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 3. november 2015
Dok.: 1755285

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål D-I
fra Folketingets Retsudvalg den 24. november 2015**

Samrådsspørgsmål D:

”Hvad er ministerens kommentar til, at chefen for National Intelligence i USA, James Clapper, karakteriserer det som en kæmpe bekymring (han citeres for "huge concern") for efterretningstjenesten, at der blandt tilrejsende kan være ekstremister fra IS, samt at han har udtalt, at han ikke har stor tiltro til de europæiske landes screening af mennesker, der rejser til Europa i forbindelse med krisen i Syrien?”

Samrådsspørgsmål E:

”Vurderer ministeren, at der har været bedre adgang til Danmark for ekstremister i ugerne siden den 6. september i år, end der normalt har været, og har politiet haft ringere mulighed for at kontrollere for eventuelle trusler i perioden?”

Samrådsspørgsmål F:

”Hvad er ministerens kommentar til, at den tyske chef for efterretningstjenesten BfC, Hans-Georg Maaßen, udtaler, at antallet af islamiske ekstremister i Tyskland er steget voldsomt i de seneste måneder, og at han mener, at ekstremisterne rekrutterer blandt flygtninge? Og er det en problemstilling, ministeren ser herhjemme og i givet fald: hvad gør ministeren ved det?”

Samrådsspørgsmål G:

”Hvad baserer PET sin vurdering på, når PET udtaler sig om antallet af tilrejsende ekstremister i perioden efter den 6. september i år?”

Samrådsspørgsmål H:

”Ministeren bedes redegøre for, om der internt i politiets ledelse har været forskellige vurderinger af risikoen for, at potentielle terrorister kommer ind i Danmark blandt de tilrejsende flygtninge.”

Samrådsspørgsmål I:

”Hvorfor vurderer de jordanske og libanesiske efterretningstjenester anderledes end de danske i forhold til, hvorvidt der befinder sig potentielle terrorister i blandt flygtningestrømmene, der lige nu kommer til Europa?”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Naser Khader (KF).

(Indledning)

1. Det er åbenlyst, at med det meget store pres fra flygtninge og migranter, som søger mod Europa, har vi de seneste måneder stået i en situation, som vi ikke har været vant til.

Det er en situation, der optager mange mennesker – både i Danmark og resten af Europa. Det er en situation, hvor vi alle oplever, at den hverdag og virkelighed, som for kort tid siden gjorde sig gældende, i dag er under forandring.

Og det er også en situation, der kan skabe en bekymring om, hvorvidt der blandt de mange flygtninge og migranter kan gemme sig personer, som udgør en sikkerhedstrussel her i Danmark – ikke mindst i lyset af de forfærdelige begivenheder i Paris i forrige uge.

Det er den problemstilling, vi skal drøfte i dag. Og det er en problemstilling, som jeg og integrationsministeren drøftede med Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget tidligere på måneden.

Der er i alt blevet stillet 6 samrådsspørgsmål, som jeg vil tillade mig at besvare samlet. Jeg vil bestræbe mig på at komme hele vejen rundt.

(Samrådsspørgsmål D, F, G, H, I)

2. I spørgsmålene D, F og I refererer spørgeren udtalelser fra andre landes efterretningstjenester.

I forhold til de konkrete udtalelser, der er refereret fra diverse eksperter, må jeg desværre sige, at jeg ikke har noget konkret kendskab til udtalelserne og den nærmere baggrund for dem, herunder hvilken kontekst de er fremsat i.

Men generelt vil jeg sige, at der ikke er noget overraskende i, at efterretningstjenesterne har fokus på de sikkerhedsmæssige aspekter af flygtningesituationen i Europa, herunder risikoen for, at der kan være potentielle terrorister blandt flygtningene og migranterne. Det synes jeg kun giver god mening.

Det har PET selvsagt også. Og det er altså entydigt en efterretningsopgave at vurdere terrortrusler – herunder om der kan være potentielle terrorister blandt flygtningene og migranterne.

3. Så er der i spørgsmål G og H blevet spurgt til, hvad PET baserer deres trusselsvurdering på, og om der i politiets ledelse har været uenighed om vurderingen.

Til det vil jeg først og fremmest sige, at jeg synes det siger sig selv, at jeg inden for rammerne af et åbent samråd umuligt kan redegøre for de arbejdsmetoder og kilder, som PET anvender. Det håber jeg på, at der her i Retsudvalget er forståelse for.

Det, jeg kan sige, er, at det følger af PET-loven, at PET bl.a. har til opgave at udarbejde trusselsvurderinger.

PET's vurdering og håndtering af terrortrusler, herunder mulige trusler fra indrejste, sker på grundlag af en række redskaber og tiltag. I den forbindelse har PET selvfølgelig et tæt samarbejde med Forsvarets Efterretningstjeneste og udenlandske samarbejdspartnere.

De vurderinger, som PET foretager, indgår som grundlag for regeringens arbejde.

Og ingen skal være i tvivl om, at både PET og regeringen tager den her situation alvorligt og følger den tæt. I den forbindelse følger de danske myndigheder også efterforskningen i Frankrig nøje, så vi kan få klarhed over gerningsmændenes baggrund.

(Samrådsspørgsmål E)

4. Sidst er jeg i spørgsmål E blevet spurgt til situationen i Danmark siden 6. september i år.

Som bekendt begyndte de første større "bølger" af flygtninge og migranter at ankomme søndag den 6. september.

Siden er tilstrømningen fortsat, og politiet vurderer, at der siden den 6. september er indrejst ca. 72.000 flygtninge og migranter i Danmark.

Vi ved, at mange tusinde flygtninge og migranter har forladt Danmark igen.

Jeg har senest i går, den 23. november, fået oplyst af Rigspolitiet, at det fortsat er vurderingen, at der ikke er tegn på, at der skulle være en ophobning af flygtninge og migranter noget sted i Danmark.

Politiet vurderer bl.a. på den baggrund, at de personer, som er kommet hertil, og som ikke har søgt asyl i Danmark, i meget vidt omfang – og for langt størstedelens vedkommende – er udrejst af Danmark igen.

Rigspolitiet følger selvfølgelig med i situationens udvikling og har anmodet politikredsene om at indberette til Rigspolitiet, hvis der fremadrettet konstateres en stigning i antallet af udlændinge med ulovligt ophold i kredsene.

5. Der er fortsat en meget stor tilstrømning af udlændinge fra Tyskland uden lovligt ophold, og politiet udfører nu kontrol i de grænsenære områder i et større omfang end før den 6. september 2015.

Desuden er der – ud fra en ro- og ordensmæssig betragtning – en forøget polititilstedeværelse i de grænsenære områder.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til – igen – at slå fast, at jeg synes, de danske myndigheder har håndteret situationen godt.

Der er orden og sikkerhed i hele landet, også i grænseområderne.

Afslutning

6. Lad mig til sidst vende tilbage til spørgsmålet om den mulige sikkerhedstrussel, der er forbundet med, at mange flygtninge og migranter rejser gennem Europa og også Danmark.

Som justitsminister er jeg om nogen optaget af Danmarks sikkerhed og af at sikre danskernes tryghed og sikkerhed.

Det er klart, at vi har nogle internationale og medmenneskelige forpligtelser over for mennesker, som er på flugt fra krig og forfølgelse. Dem lever vi selvfølgelig op til.

Samtidig må vi ikke være naive. Der er en alvorlig terrortrussel mod Danmark. Og der kan ikke udstedes garantier.

Det blev på tragisk vis tydeliggjort af de forfærdige terrorangreb i Paris i forrige uge.

Og jeg forstår godt, at det kan skabe ængstelse, når en organisation som ISIL truer med at smugle terrorister

ind i Europa via flygtningestrømmene. Det er ganske givet også det, der er meningen.

7. Vi må naturligvis ikke være blinde for, at der blandt migranterne kan være nogen, der sympatiserer med militant islamisme. Og lad mig sige klart, at det er en central opgave for PET.

Der er tale om et dynamisk trusselsbillede, hvor forhold og forudsætninger hele tiden ændrer sig. Derfor er PET – ligesom andre landes efterretningstjenester – også meget opmærksomme på udviklingen.

Derfor vurderer PET løbende, hvad det er for et trusselsbillede, vi står overfor og hvilke mulige trusler, der kunne være som følge af den aktuelle migrantsituation. Og det er altså PET's vurdering, at der samlet set ikke er sket en ændring i terrortruslen over de seneste måneder som følge af det store antal flygtninge og migranter.

Og som PET-chefen har været ude og sige, så er det foreløbig også PET's vurdering, at trusselsniveauet mod Danmark er uændret efter terrorangrebene i Paris.

Men det skal også ses i lyset af, at PET generelt vurderer terrortruslen mod Danmark som alvorlig, og at vi ved, der er mennesker derude, som vil os det ondt.

Derfor er det også klart, at PET er meget opmærksomme på enhver udvikling i situationen.

8. Der er nogen, der synes, at vi burde ”lukke grænsen” til Tyskland og genindføre grænsekontrollen, fordi de mener, at det ville føre til større sikkerhed.

Det er jeg ikke umiddelbart enig i.

Vi er ikke i regeringen principielt imod en midlertidig grænsekontrol, men det skal gøre en forskel. Og som det ser ud nu, mener vi ikke, at genindførelse af grænsekontrollen er det bedste svar på en terrortrussel.

Det vil kræve enorme ressourcer at indføre en systematisk grænsekontrol, og de ressourcer, mener vi på nuværende tidspunkt, kan bruges bedre på anden vis.

Tak for ordet.